

Transport af grise med sår på broksækken

Tina Birk Jensen

Landbrug & Fødevarer

DVHS
7. november 2025

EU Transportforordningen

BILAG I

TEKNISKE FORSKRIFTER

(jf. artikel 6, stk. 3, artikel 8, stk. 1, samt artikel 9, stk. 1, og stk. 2, litra a))

KAPITEL I

EGNETHED TIL TRANSPORT

1. Ingen dyr må transporteres, medmindre de er egnede til den påtænkte transport, og alle dyr skal transporteres under sådanne forhold, at de ikke kommer til skade eller påføres unødigt lidelse.
2. Tilskadekomne dyr og dyr, som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces, betragtes som ikke egnede til transport, især hvis der er tale om
 - a) dyr, som er ude af stand til at bevæge sig ved egen kraft uden smerter eller at gå uden støtte
 - b) dyr med et alvorligt åbent sår eller en prolaps
 - c) drægtige hundyr, som er mindst 90 % henne i drægtighedsperioden, eller hundyr, som har født inden for den forudgående uge
 - d) nyfødte pattedyr, hvis navle ikke er fuldstændig helet
 - e) svin på under tre uger, lam på under én uge eller kalve på under 10 dage, medmindre de skal transporteres over en kortere strækning end 100 km
 - f) hunde og katte på under otte uger, medmindre de er ledsaget af deres mor
 - g) hjortedyr med gevir i bast.

Udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd

Udtalelse af 2. december 2008 om svin med store/komplicerede navle- eller lyskebrok

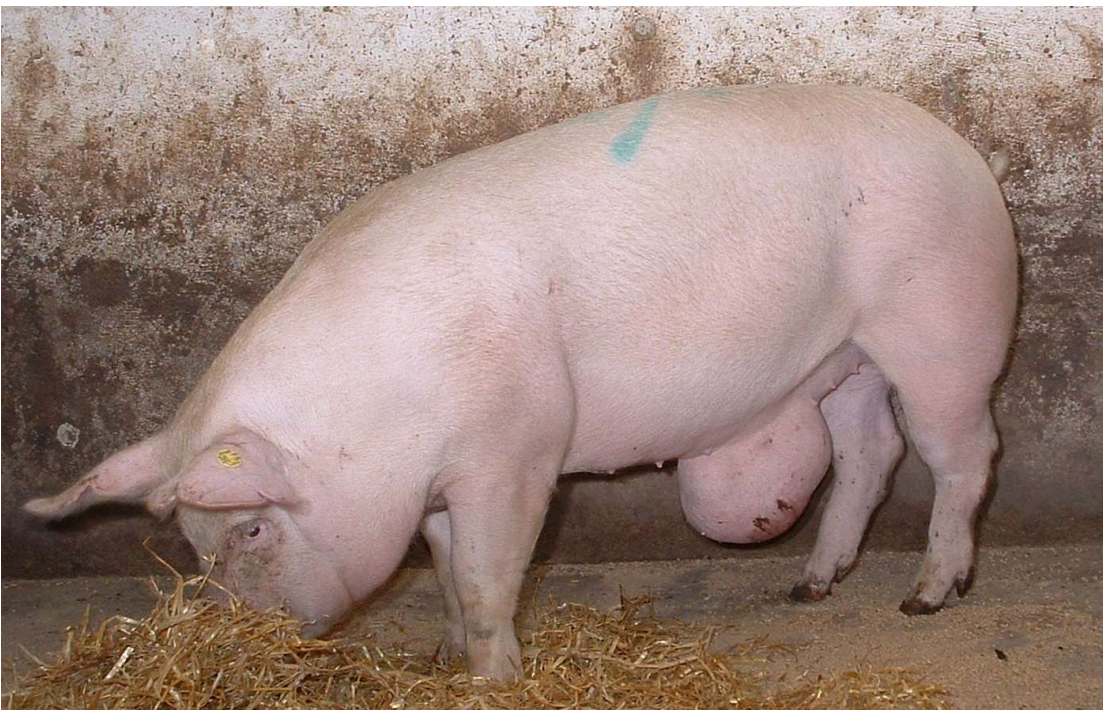
DATO FOR UDGIVELSE 02-12-2008

Gældende

Rådet anser slagtesvin med store brok med sårdannelser på broksækken, grise med bevægelseshæmning samt grise med påvirket almentilstand eller tegn på komplikationer i form af indeklemning, bughindebetændelse o.l. for uegnede til transport. Sådanne grise skal afvises inden transporten og aflives i besætningen.

Konsekvenser for producenter og erhverv

Antal grise der slagtes i DK årligt	15.000.000 stk
Slagtegrise med brok	1 %
Andel der aflives pga. broksår	50 %
Antal grise der aflives pga. broksår / år	75.000 stk
Værdi	75.000.000 kr

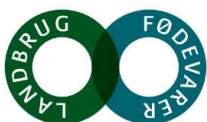
Mere viden om broksår

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Mere viden om broksår

- Hvad er risikoen ved transport af grise med broksår?
- Kan broksår klassificeres klinisk i forhold til den patologiske alvorsgrad?
- Bliver broksårene større under transporten?

Hvad gjorde vi?

95 slagtegrise

Hvad gjorde vi?

- Udposningens form
- Kan udposningen reponeres?
- Sårets placering
- Sårets størrelse
- Sårets dybde

Hvad gjorde vi?

Transport på max 2 timer

Hvad gjorde vi?

Hvad gjorde vi?

Hvad gjorde vi?

Afstanden fra såret til udposningens hulrum

Kliniske og patologiske fund

Registreringer	Niveau	Antal
Udposningens form	Aflangt	42
	Kugleformet	53
Kan udposningen reponeres?	Ja	58
	Nej	37
Sårets placering	Ikke ventralt	14
	Ventralt	81
Sårets dybde	Ikke overfladisk	15
	Overfladisk	80
Udposningens morfologi	Hernie	67
	Enterocystom	13
	Kombination	15

Kliniske og patologiske fund

Registreringer	Niveau	Antal
Udposningens form	Aflangt	42
	Kugleformet	53
Kan udposningen reponeres?	Ja	58
	Nej	37
Sårets placering	Ikke ventralt	14
	Ventralt	81
Sårets dybde	Ikke overfladisk	15
	Overfladisk	80
Udposningens morfologi	Hernie	67
	Enterocystom	13
	Kombination	15

Kliniske og patologiske fund

Registreringer	Niveau	Antal
Udposningens form	Aflangt	42
	Kugleformet	53
Kan udposningen reponeres?	Ja	58
	Nej	37
Sårets placering	Ikke ventralt	14
	Ventralt	81
Sårets dybde	Ikke overfladisk	15
	Overfladisk	80
Udposningens morfologi	Hernie	67
	Enterocystom	13
	Kombination	15

Kliniske og patologiske fund

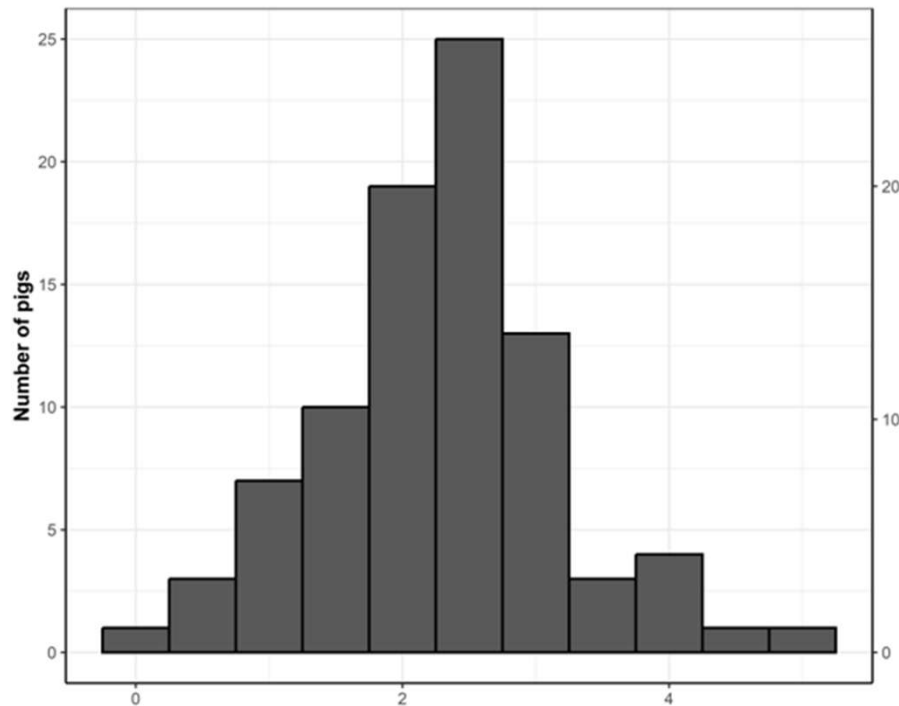
Registreringer	Niveau	Antal
Udposningens form	Aflangt	42
	Kugleformet	53
Kan udposningen reponeres?	Ja	58
	Nej	37
Sårets placering	Ikke ventralt	14
	Ventralt	81
Sårets dybde	Ikke overfladisk	15
	Overfladisk	80
Udposningens morfologi	Hernie	67
	Enterocystom	13
	Kombination	15

Kliniske og patologiske fund

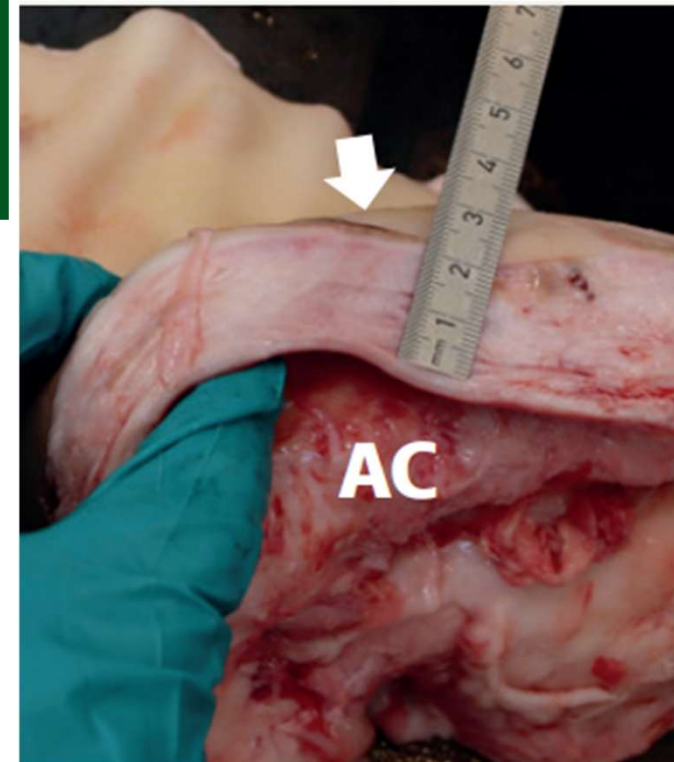
Registreringer	Niveau	Antal
Udposningens form	Aflangt	42
	Kugleformet	53
Kan udposningen reponeres?	Ja	58
	Nej	37
Sårets placering	Ikke ventralt	14
	Ventralt	81
Sårets dybde	Ikke overfladisk	15
	Overfladisk	80
Udposningens morfologi	Hernie	67
	Enterocystom	13
	Kombination	15

Afstanden fra såret til udposningens hulrum

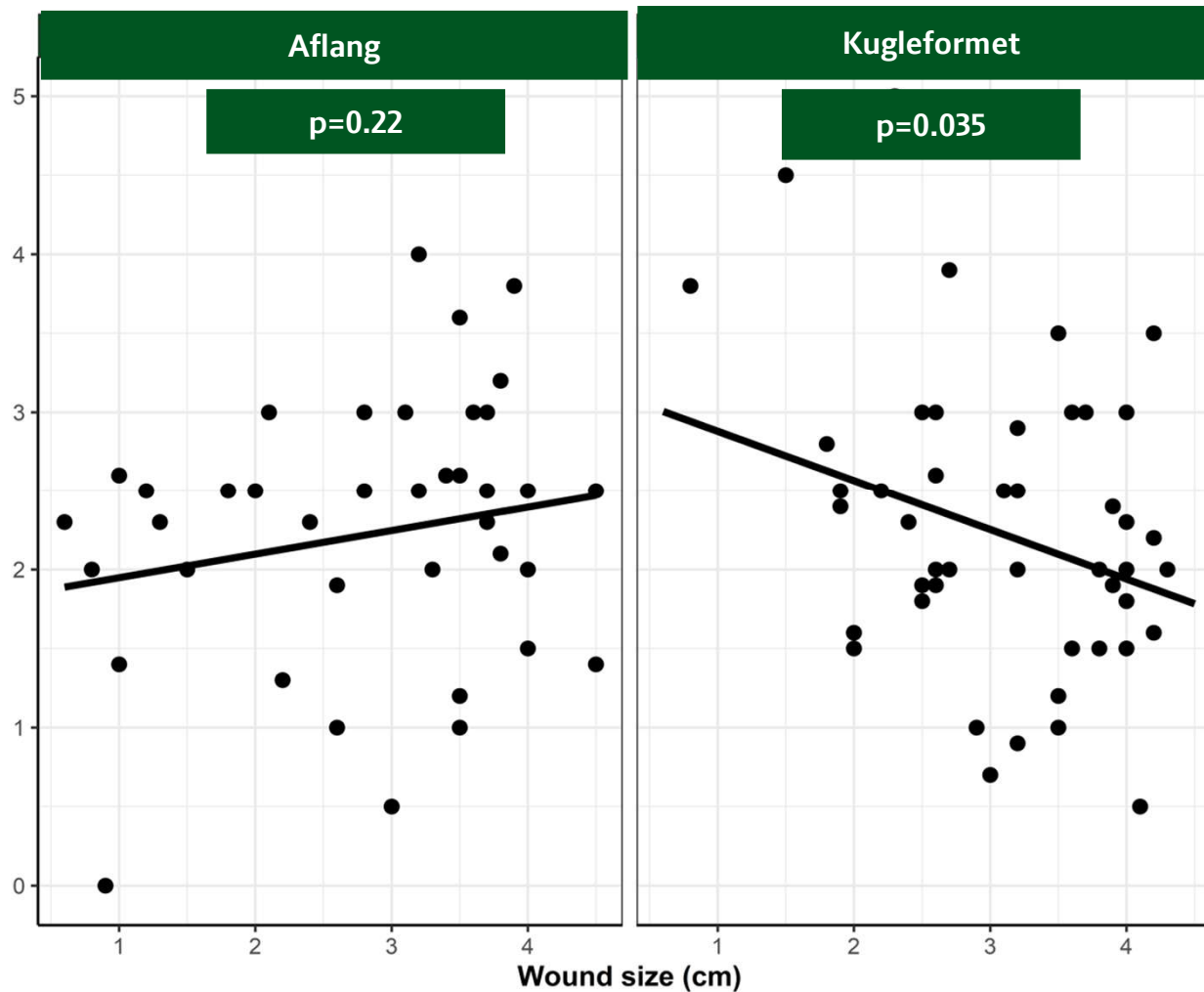
94% af grisene ≥ 1 cm

Gennemsnitlig afstand
2.27 cm

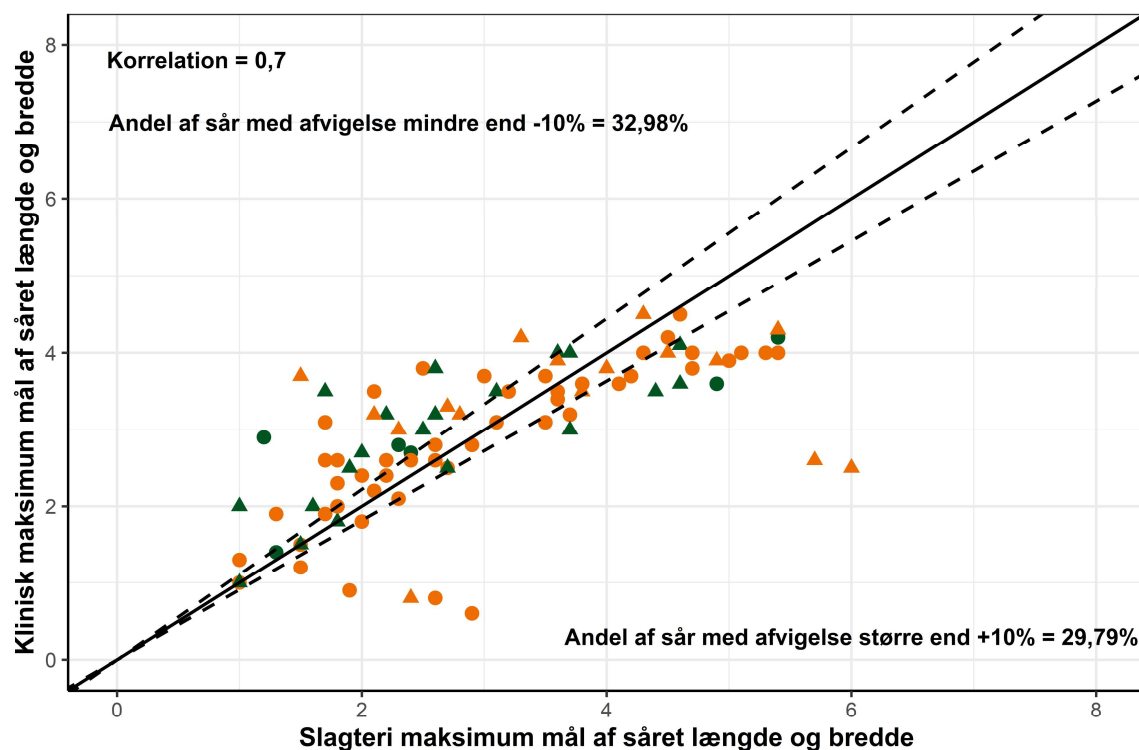

Sårets størrelse har betydning for afstanden

Størrelsen på broksår

– målt i besætning og på slagteri

- Enterocystom, reponerbart brok
- Hernie, reponerbart brok
- ▲ Enterocystom, ej reponerbart brok
- ▲ Hernie, ej reponerbart brok

Konklusion

- 94 % havde stor afstand fra såroverfladen til udposningens hulrum
- Det tyder *ikke* på, at sårene generelt bliver større under transporten
- Nyt projekt på KU, der undersøger brokgrise klinisk før og efter transport
- Resultaterne kan bruges i risikovurderingen af transport af broksårsgrise

SUPPORTED BY
Danish Pig Levy Fund

Flere grise med hele haler

EU

- Transportforordningen

BILAG I

TEKNISKE FORSKRIFTER

(jf. artikel 6, stk. 3, artikel 8, stk. 1, samt artikel 9, stk. 1, og stk. 2, litra a))

KAPITEL I

EGNETHED TIL TRANSPORT

1. Ingen dyr må transporteres, medmindre de er egnede til den påtænkte transport, og alle dyr skal transporteres under sådanne forhold, at de ikke kommer til skade eller påføres unødigt lidelse.
2. Tilskadekomne dyr og dyr, som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces, betragtes som ikke egnede til transport, især hvis der er tale om
 - a) dyr, som er ude af stand til at bevæge sig ved egen kraft uden smerter eller at gå uden støtte
 - b) dyr med et alvorligt åbent sår eller en prolaps
 - c) drægtige hundyr, som er mindst 90 % henne i drægtighedsperioden, eller hundyr, som har født inden for den forudgående uge
 - d) nyfødte pattedyr, hvis navle ikke er fuldstændig helet
 - e) svin på under tre uger, lam på under én uge eller kalve på under 10 dage, medmindre de skal transporteres over en kortere strækning end 100 km
 - f) hunde og katte på under otte uger, medmindre de er ledsaget af deres mor
 - g) hjortedyr med gevir i bast.

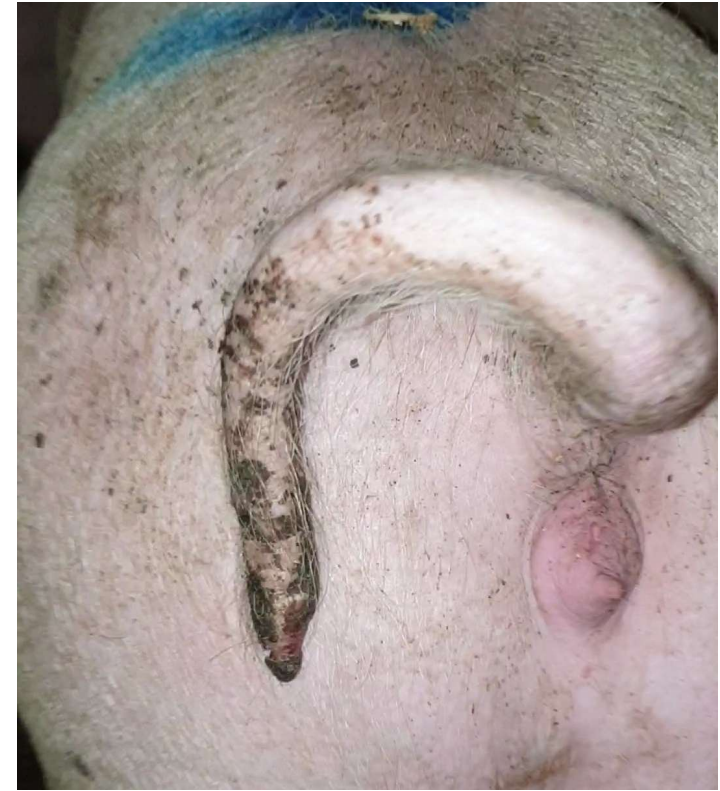
Fortolkningen af alvorlige, åbne sår

Udfordringer

Sår på halespids!

- transportegnethed !

Tak!

Landbrug & Fødevarer

